

Redacția:
Strada Beriului Nr. 2.

Toate manuscrisurile ce privesc conținutul foii sunt a se adresa redacției.

Manuscrisurile nu se înapoiază — Epistolele nefrancaute nu se primesc.

Un număr costă 16 bani.

ACTIVITĂȚEA

Foaie politică, economică, socială și literară.

Administrația:
Strada Beriului Nr. 2.

Prețul de abonament:
pe an 8 cor., pe 1/2 de an 4 cor., pe trei luni 2 cor.
Pentru România și străinătate
Pe an 20 franci.

Inserțiunile se acordă conform
tarifului obicinuit.

EDITOR, PROPRIETAR ȘI ȘEF-REDACTOR:

DR. AUREL MUNTEAN

🌸 Apare în fiecare Joi. 🌸

REDACTOR RESPONSABIL:

LAURIAN BERCIAN

Activitate în toate părțile.

Nici cei mai tenaci aderenți ai pasivității, mai bine zis ai principiului „*dolce far niente*” nu s-au lăpădat necondiționat de ideea schimbării tacticii dovedită de peste măsură desastroasă; ci voind a scăpa de răspunderea, ce li-se impune pentru urmările din ce în ce mai dureroase, s-au folosit față de pașirea noastră de-o apucătură cam diplomatică, zicând, că: *până nu se va declara opinia publică română, nu pot părăsi pasivitatea.*

Ei bine, stând acum în fața alegerilor dietale, întrebăm, că: *D-nii conducătorii ai cauzei noastre oare făcut-au ba-rem vre-o încercare cât de neînsemnată, ca să cunoască dorința adevărată a Românilor în chestia aceasta de existență?*

După cât știm noi, *n'a făcut nimeni nici un pas.*

Nu știm, că oare ușurința ori nepăsarea, va să zică lipsa de cunoștință e mai mare într-o astfel de conducere? — dacă în genere s'ar putea numi de conducere.

Dacă d-nii cari afirmă, că sunt singuri competenți a purta cărma luptei noastre constituționale, voesc, ca lumea să nu-i timbreze de niște oameni, cari au neglijat justele noastre pretensiuni naționale, și cari cu nepăsarea lor fatală au adus cauza mare la ruină, apoi: poștească și afle modalitatea, că opiniunea publică adevărată a Românilor să se manifesteze; ori apoi poștească și declare în public, că deoarece nu sunt capaci a se orienta, și și mai puțin sunt capaci a conduce lucrurile: se retrag dela »conducere«, ca să

se desvolte situația așa precum se poate aștepta dela vitalitatea poporului nostru.

»Conducătorii« de azi, dacă ar fi cei din comitetul central, apoi și-au perdut nimbul și trecerea; o mare parte a națiunii nu-i mai cunoaște de conducătorii sei, și nici nu dau acești dni absolut semne de viață, de când s'au certat ei de ei în mod atât de compromițător.

Dar' dacă pătrundem în analiza chestiei, trebuie să constatăm un lucru foarte însemnat:

Va recunoaște ori și cine, că între domnii din comitetul național sunt bărbați cu toate calitățile de lipsă spre a putea purta o luptă național-politică, cu succes.

Națiunea i-a ascultat într-o parte; ba și față de greșeala lor oribilă, visita de mulțumită la Br. Bánffy, a fost tolerată.

Ce poate fi dar' cauza, că acești bărbați nu numai, că n'au ajuns nici la un rezultat, ba sub conducerea lor a mers cauza îndărăt?

Ce poate fi cauza că însuși dl Dr. Ioan Rațiu declară în interviul său din »România Ilustrată«, că numai dela D-zeu putem aștepta schimbarea lucrurilor, va să zică: *altcum e cauza perdută, o conducere cu ceva speranță de rezultate ar fi imposibilă??* ceea-ce ar fi recunoașterea lipsei de capacitate.

Ce poate fi cauza, că pe lângă o armonie perfectă, până în timpurile din urmă, între conducători și conduși, rezultatul totuși e atât de regretabil?

Să vă spunem noi cauza:

Tactica greșită, pasivitatea e cauza!

Dacă dnii din comitet ar fi desvoltat atâta zel și bărbăție în parlament,

cât au fost desvoltat la începutul conducerii lor, în comitet;

dacă s'ar fi încercat să se valideze în serviciul cauzei față în față cu adversarii nostri politici: *apoi azi n'ar sta acțiunea de isprăvurile negative, ce arată urma trudei lor deșerte!*

Nu căutați, domnilor, că aceste constatări vin dela oameni »mai tineri«, »fără trecut sgomotos politic!«

Căutați, domnilor, *că oare este ceva adevăr în aserțiunile noastre?*

Dacă veți coborî de pe piedestalul grozav, am putea zice ridicul de înalt, ce ocupă ziarul D-voastre, și veți gândi serios zi și noapte asupra cauzelor și urmărilor logice, trebuie să recunoașteți, că aserțiunile noastre sunt logice, sunt drepte.

Desperația D-voastre va înceta, pentru-că cunoscând boala, veți ști, că un singur mijloc vă poate și ne poate scăpa de moartea morală, și acesta e: delăturarea cauzei stricăcioase, a tacticii dovedită de rea, și decretarea unei lupte reale parlamentare cu toată bărbăția.

Ca pasiviști ați eșit din luptă, cu reputație sdruncinată, nu puteți nega!

Decretați, pe baza experienței triste, dar' necontestabile schimbarea tacticii, și veți vedea cum vă urmează Românișmul întreg, cu inimile pline de nădejde într-un viitor mai bun!

La o parte cu desperația nebărbătească, și se intrăm cu toții în luptă!

Tactica nu-i punct de program, nici forma conferențială nu vă leagă, și apoi nu forma, ci esența e lucru prim!

Cu un motiv mai mult pentru acest pas, aflăm în activitatea Sașilor, a Slovacilor și a Sârbilor, activitate în toate părțile!

Dar' fie ținută altor naționalități cum va fi, noi trebuie să ne facem datorințele, trebuie să reclamăm drepturile noastre pe cale constituțională, trebuie să arătăm acolo în parlament, că ceea-ce pretindem noi, stă în strictă consonanță cu interesele patriei comune, ba sunt postulatul binelui comun, și așa sunt neadevăruri flagrante afirmările, că noi reclamând drepturile noastre, am fi trădători de patrie!

Din regulamentul Comitetului bulgar din Sofia.

Să știe, că bandiții Comitetului bulgar câte crime îngrozitoare a comis, să știe de existența unui comitet, caracterul acestuia neîndoios s'a constat, deși în toate cazurile comitetul declina dela sine ori-ce tovarășie cu ucigașii prinși.

Azi e cunoscut deja și cuprinsul regulamentul acestui comitet, un corespondent special din Constantinopol a ziarului grecesc »Patris« l'a dat publicității.

Iată în extras cuprinsul celui regulament:

Bandele se compun din Bulgari indigeni înzestrați cu arme de cătră comitet. Sunt formate de către comitetele revoluționare din fiecare district sau sat și primesc instrucțiunea militară necesară, după cum află acelea cu cale. Sunt independente de comitete și împart la rândul lor arme celor pe cari li înrolează ori li câștigă pentru cauza lor.

Sunt însărcinate de-a prevedea cu arme, de-a lua armamentele dela cei ce desertează, în districtele lor, de-a face proviziuni de arme și de praf de pușcă, ca să le țină ascunse, în fine de-a asculta de presidenții comitetelor

FOIȘOARA

Expediția nordică a Transilvănenilor din suta a XVII.

(Urmare și fine.)

În 25 Iulie Polonii, nu cumva să sosească mai de timpuriu Tătarii, au aflat de bine să-i jetuească ei singuri mai întâiu. »Az nagy sok tigris- és párduczboröket, nagy sok aranyos zászlókat, friss selyem lobogókat, drága királyi ruhákat sok kincscsel elraborták.«¹⁾ Să tânguieste cronicarul.

În 26 Iulie i-au pornit ca pe o turmă către țara Tatarilor, dar' auzind Rákoczy că acestia stau în lagăr lângă Kamienicz și observând intențiunea Polonilor, iute a ținut sfat, în care s'a hotărât: »urunk ö nagysága személye szabaduljon.«²⁾ și așa el cu Gyulaffy,

Petki, Bánffy, Rhedey, Bethlen, Mikes etc. și cu vre-o câțiva călăreți s'au luat la tugă mai întâiu către Lemberg, apoi s'au întors către Maramurș și au fugit acasă.

El nici acum nu și-a băgat sieși de vină, ci Svezilor, Cazacilor și Românilor pentru de-sastrul acesta ne mai auzit.

Armata a rămas sub comanda lui Keményi János. »Nem sereg volt már ez, csak lömeg, áldozat az arulás kezében.«¹⁾ Toată armata au prins-o Polonii și Tatarii.

Tocmai pe când a ajuns Rákoczy acasă, în 31 Iulie, armata ardeleană o duceau Tatarii în Crimea.

Armata a perit, zice cronicarul, dar' principele trăește, pentru-că fuga a fost rușinoasă dar' sănătoasă; Ardealul a devenit valea lacrimilor, în care sberetele și tânguirile veduvelor și a orfanilor s'auziau până la cer.

Numai acum au văzut perderile cele mari și nu-i mirare, dacă toată opiniunea publică s'a întors în contra lui Rákoczy.

Rákoczy în 21 August a sosit la Dej și a conchemat pentru 3 Septembrie o adunare mare, care s'a și ținut într-o șură din apropiere. Aci s'au prezentat o mulțime de or-

1) Asta n'a mai fost oaste, ci numai o grămadă, o jertfă în mâna trădătoare.

fani și de veduve, cari l'au rugat, ca să le răscumpere părinții și bărbații din robia tătarească. El la început nici n'a voit să audă de aceasta, dar' mai târziu totuși a trimis pe Balog Mátyás la Tătari, ear' pe Sebessy Ferencz la Constantinopol în afaceri de răscumpărare și de pace.

E interesant a ști cam cât să plătea atunci pentru un rob și ce geschäft bun au făcut Tătarii. Pentru Keményi János care a fost comandantul Ardelelenilor a plătit de pildă 116.000 de taleri, pentru Kornis Ferencz 60.000, pentru Apaffy Mihály 30.000, pentru Béldi Pál 25.000, pentru Domokos Tamás 12.000, pentru Mikola Zsigmond 14.000, pentru Sebessy Miklos 10.000, pentru Huszár Péter 9000, pentru Földvári Ferencz 8000.

Pentru un om de rând să plăteau câte 50—100 de taleri.

Banii i-au luat mai toți de pe la Sași, cari în schimb au căpătat o mulțime de moșii erariale și de privilegii.

Se zice că lui Béldi, după-ce a ajuns acasă, așa i-a plăcut de tare negoțul acesta, de el răscumpăra la oameni dela Tătari și pe cari nu-i puteau plăti înapoi și-i băga de jobag pe vecie. Noi și din expediția asta vedem 1) că în toate luptele mai mari Români și cu Maghiarii (Sécui) au fost în evul mediu

soși de arme, de pildă în pădurea roșie (după scriitorii poloni) la Varna, pe câmpul mirlei și al pânei, la Șelimbăr etc., ba chiar și la Mohács se zice că Români*) de față cari cunoșteau mai bine datina de luptă a Turcilor, ar fi făcut propunerea, că să facă șanturi și să nu se angajeze la luptă în câmp deschis; 2) că nu de voie bună, sau simpatic, ci constrinși de împrejurări erau aviași unii la alții și în urma aceasta adeseori să nășteau certe între ei, parte din cauza prepoțenței maghiare, parte în urma dispozițiilor de luptă cu cari Români nu se învoiau, de pildă pe Câmpul-mirlei, la Varna și în expediția asta. Români atunci de comun li lăseau acolo și se duceau acasă. Urmarea era o înfrângere.

Elaborarea luptelor comune ar fi un obiect interesant pentru foștii stipendiști filozofii istorici ai nostri, cari acum stau lenesi la o parte și nu prelucră mai departe istoria patriei, cum a făcut-o mai pe urmă fericitul Barițiu.

Reghinul-Săsesc, în Martie 1901.
Lavinu.

*) Am citit într-o carte de citire care era introdusă în gimnaziile ungurești pe la anii 1876.

de revoltă, cărora le incumbă responsabilitatea pentru faptele lor.

Comitetele trebuie să observe următoarele:

1) Pretutindenii, unde există un comitet de propagandă, acesta trebuie să stăruie a face comploturi asupra statului și a se asigura prin inspecțiuni și cercetări, că instrucțiunile comitetelor sunt bine înțelese.

2) Acolo, unde nu există partizani revoluționari, comitetul de propagandă caută să răscula pe indigeni, unde vor compune o bandă armată, care să urmeze regulamentul. În cas de succes, președintele comitetului central (din Sofia) e prevenit pentru a da extensiune noului partid.

3) Comitetul districtului stăruie a răspândi ideile revoluționare între indigeni prin discursuri și hotărâri incendiare. Acești revoluționari lucră în numele comitetului din circumscripțiune.

Banțele armate sunt supuse ordinului comitetelor regiunilor limitate.

1) Să se supună instrucțiunilor primite.

2) Prin persvasiune sau prin teroare a pune persoanele tocmitate de bandă la dispoziția comitetului.

3) **A ucide persoanele desemnate de comitet.**

4) A transporta arme dintr'un loc în altul, spre a permite comitetelor de a-și împlini datoriile lor, fără a se teme de a fi văzute, să absoarbă atențiunea autorității locale.

5) Fiecare bandă e pusă la discreția comitetelor de revoltă, ce se află în circumscripția lor. Ea va desfășura steagul revoltei la porunca comitetelor districtului și aceste comitete nu vor lucra, decât la ordinul comitetului din Sofia.

6) Aceste bande vor da curajin indigenilor în decursul revoluției, și spre a reuși, banțele au trebuință a se supune următoarelor reguli:

a) a atrage poporul prin bune maniere, așa ca să fie gata a aduce sacrificii la cas de lipsă;

b) a căuta să capaciteze pe popor cu cuvinte frumoase, că totdeauna revoluțiunile dau bun rezultat, c'un cuvânt a lucra prompt și cu toate mijloacele spre a câștiga spiritul public pentru cauza lor;

c) a studia lanțul de munți, trecătoare și toate ascunzătoarele și a face ca țeranii să le spună tot ce se petrece și tot ceea-ce află;

d) **bandele comit și crime politice, adevăratele omoară și să scape de oamenii, cari le împiedică de a ajunge la țintă, avertisând numai decât Sofia despre crimele comise.**

Instrucțiunile pentru toate banțele.

Regulamentul vorbește apoi de instrucțiunile date tuturor bandelor, cari, zice, trebuie să fie ținute foarte în secret. Intre banțele și comitetele districtelor vor fi mijlocitori niște inspecțori, cari vor transmite bandelor și ordinele comitetelor. Copiii și femeile să nu aștepte nimic. Tinerii revoluționari n'au să întrebe și să examineze ceea-ce nu le-ar conveni. Câte-odată se pot reuni și două bande, atunci șeful va fi acela al banței locale.

Numai la ordinul președintelui poate trece o bandă peste granița circumscripției sale; excepțiune face numai când e prigonită sau voește a zăpăci guvernul, ca să-i piardă urma, sau în fine, când e să comită o mare corupțiune urgentă. Diferențelor membri ai bandelor le este interzis să corespundă între sine.

Toate răsunările personale, atacurile contra satelor și în genere toate indiscrețiunile în scop de a aștă revoluția sunt absolut oprite și cei-ce se vor face culpabili, vor fi condamnați la moarte. Nici un omor nu va putea fi comis, fără de deciziunea prealabilă a comitetului, atară de cele inevitabile într'o luptă accidentală.

Stări scandaloase.

Aflându-ne în stadiul desvoltării, e lucru firesc, că viața noastră socială ne arată multe defecte.

E datorința ziaristice obiective să controleze cu toată rigoarea, că *basa* pe care se desvoaltă diferite instituțiuni de-ale noastre să nu fie în contrazicere *barem* cu cele mai elementare cerințe a moralului, a corectității.

Durere, unele ziare servesc exclusiv intereselor clicăriei, și din toate răspunderile răspândesc imoralitatea socială, când față de fapte ticăloase împlinite, vin întru apărarea făptuitorilor.

Și cu ce-i apără? cu neadevăruri flagrante.

Clicăriile nu-'s privilegiul Orăștiei; e o boală destul de generală, motivul în cele mai multe cazuri e: interese particulare materiale, câștig de bani cu ori ce preț, și pe cale necinstită, nu-mai câștig să fie.

V'am prezentat cu numele căți-va »bărbați valoroși« ca tipuri caracteristice, arătând și unele din cele multe fapte ale lor, cu cari dovedesc că-'s lipsiți de toate simțirile omenești.

Aceste tipuri sunt azi adunați în direcțiunea »Ardelenii«, deci la fosta adunare generală, după-cum arată Raportul dlui Ioan Mihaiu, până aci fost membru în direcțiune și raportul special despre adunare, ne-am luat ostenala a înșira mai multe afaceri săvârșite de acești direcționali tipici, arătând cu câtă necorectitate, ușurătate și absolutism să administrează acest institut de bani.

Este drept, că i-am apostrofat; că multe fapte de ale lor merită să fie »hulite«.

Vine acum Schreib-Moritz-ul tipurilor, și imbată publicul »Tribunei« și »Tribunei Poporului« cu niște mistificări, obicnuite la astfel de pene simbriașe.

Zice, că noi ne-am oferit a intra în direcțiune, cu cei »huliți«, dar n'au stat ei, adevărat Dr. Mihaiu cu noi, de vorbă.

Ne provocăm la domnii Aurel P. Barcianu și Dr. I. Mihaiu, că Drul Mihaiu pertractând cu domnii Dr. A. Muntean, Dr. E. Draia și Dr. S. Moldovan, nu numai că a stat cu noi de vorbă, ceea-ce nu considerăm de nici un favor, ba a declarat capul lor, dl Dr. Mihaiu, că ar fi de dorit o aplanare, și va lucra, ca din grupa noastră să între căți-va în direcțiune, ca apoi acolo să ne putem înțelege despre cele-ce ar fi de dires.

Noi însă am declarat, că: *cu un Nicolae Vlad nu intrăm în o corporațiune, condițiunea minimală deocamdată e, că acest om necapabil, și pedepsit pentru o faptă comisă din motiv de câștig mârșav, să fie delăturat.*

Martori la aceste sunt: dnii Dr. I. Mihaiu și Aurel P. Barcianu, din tabăra clicășilor. Acesta-i adevărul.

Voturi nu noi, ci clicășii au cerșit alarmând pe toți acționarii externi cari nu cunosc mersul lucrurilor, că noi voim »să-'l țipăm pe Dr. Mihaiu«, »să răsturnăm »Ardeleana«, »să vindem hotelul Central« și alte mofturi miucinoase.

Cele 1500—1600 acții, ce formează grupa noastră *totdeauna* vor sta la dispozițiunea pornirii noastre corecte, dar' ale lor de sigur vor scădea, că la mulți li-s'au deschis și și la mai mulți li-se vor deschide ochii!

O direcțiune care lucră fără concludere în afaceri de câte 50—60.000 cor., care vinde realități *contra* unui conclud, la unul din clică (A. P. Barcianu) sub prețul inventarului cu 2000 coroane, o direcțiune, care suferă, că directorul executiv să plătească bacșiuri de 485 cor. fără conclud la adv. Dr. Klein sub titlu fals de mijlocire, o direcțiune care dă lui R. Kaess împrumut 260.000 cor. pe 3—4—5%, și spre acest scop se folosește de reescompt de peste 7%;

apoi un comitet de »supraveghiere« (!?), care toate acestea nu le vede ori nu le pricepe, și care neavând nici idea de drepturile sale, vine cu propunerea naivă și ridiculă că d-rului Mihaiu să i-se ierte 4400 recte 7000 coroane daună, cauzată institutului, precum însuși recunoaște, prin lipsa de precauțiune, etc.;

astfel de direcționali și »supraveghietori«, oamenilor mai îndepărtați ori mărginiți le pot arunca nășip în ochi, cu frazele goale adunate în raportul anual.

Dar' constatându-se adevărul afirmărilor noastre, nu credem, că acționarii reali să mai poată fi seduși și în viitor. Și ca să nu încapă nici o îndoială, apoi acest adevăr îl vom constata prin tribunalul competent.

Declarăm însă cu toată francheța, că: *Dacă majoritatea voturilor și după aceasta va sprijini o astfel de manipulare ușuratică, dacă nu ne va succede a introduce o procedură reală și decimă de încredere, noi ne vom desface de toate angajamentele, ce avem cu »Ardeleana«, și vom fonda o bancă nouă. E un adevărat scandal, că acești oameni nesocotiți belesc de pe bietul popor 9—10%, pentru ca să îngroape câștigul acesta în financiarea lui Rud. Kaess de 260.000 coroane!*

Și cum, prin ce-i asigurat acest împrumut?

Cu o ipotecă *contrară* statulelor în valoare maximală de 160—165.000 coroane! (v. rapoartele).

Declarăm mai departe, că grupa noastră n'a pretins să între ca majoritate în direcțiune, ci cu tot dreptul a pretins delăturarea persoanei odioase mai sus numite, și apoi o reprezentare cât de modestă, ca să poată controla, ca minoritate, nu în publicitate, ci acolo în local discret, procedeu la majorității, și să conclue la rectificarea necorectităților eclatante.

În fine declarăm, că nu-i adevărată afirmarea Schreib-Moritz-ului, că fondatorii »Ardelenii« ar fi azi în direcțiune; D-rul Mihaiu aproape pe toți aceia i-a scos din direcțiune, cari au lucrat cu el dimpreună parte faptică la fundarea institutului, pentru-că nu s'au supus orbește la capriciile lui, și nu li-au convenit faptele lui.

Dacă sateliții lui, merită să fie expusă »Ardeleana« la urmări eventual foarte triste, apoi îi poftim D-rului Mihaiu multă țârie, ca să poată exista în fruntea unci bănci de clică.

Proprietarii celor 1582 acții.

ADUNAREA GENERALĂ DELA »ARDELEANA«

(Urmare.)

După cetirea raportului membrului de direcțiune Ioan Mihaiu, se cere votare asupra propunerii p. I., cu moșia cumpărată dela Gola Kálmán.

Dr. Ioan Mihaiu pretinde cetirea tuturor propunerilor și votarea deodată.

Dr. Aurel Muntean, apărând modul de procedură a lui Ioan Mihaiu, pretinde votarea, cu exceperea membrilor de direcțiune și a comitetului de supraveghere, deoarece-ce la toate gravaminele necorecte sunt cu toții părtași, întrucât la timpul seu nu s'au întrepris pentru delăturarea lor.

Membrul de direcțiune Iosif Orbonaș, vezi Doamnel ca să zică și el ceva, întreabă, că vorbește-se la desbaterea generală sau specială?

După așa o întrebare ne așteptam cu toții, că acest membru lucrativ al »Ardelenii« va desvolta un exposeu, întrucât va prăbuși toate cele cuprinse în raportul lui Ioan Mihaiu.

Eram de părere, că va desmînți, cu cunoscuta-i retorică, toate cele afirmate și va da de gol pe colegul seu dela administrație, cu privire la calificăția sa, descrisă

în fața unei societăți distinsă de acuma doi ani, în hotelul »Transilvania«, când colo nimic. Să așează cătingan pe locul seu, după barieră.

Daniil David, membrul direcțional, mai vătav în ale sonsolei, pledează prelângă directorul seu, a se vota deodată și la toate eventualele propuneri ale lui Mihaiu.

Mihaiu continuă cu cetirea punctului II.—VII. (vezi suplimentul »Activității« Nr. 14).

Mai departe ilustrează afirmările sale din raport cu conclusele direcțiunii dela 20 Iulie 1900. Nr. 77 referitor la finanțarea stabilimentului electric și a morei lui Rudolf Kaess. Arată că propunerile directorului erau scrise pe o coală de hârtie sfirțicată, fără titlu și fără subscriere.

Apoi face istoricul concludului dela 17 Aug. 1900 Nr. 89 și cel dela 28 Sept. 1900 Nr. 102. Din toate aceste rees contrazicerile ca lumina zilei. Susține propunerile făcute.

Acționarul Andreescu pune întrebarea: că dl Mihaiu pentru ce a scris bilanțul, dacă s'a convins despre atâtea nelegiuiri?

Având cuvântul acționarul Dr. Aurel Muntean, zice:

1. Din cele auzite până acum, este constat, că moșia lui Gola Kálmán s'a cumpărat pe seama institutului și s'a vindut în mod necinstit, cauzându-se o pagubă de 15 mii coroane. Aceasta este bazată și pe afirmările lui Constantin Dăncilă, preot în Mănerău, care a fost tras pe sfoară din partea institutului, atât el cât și locuitorii Români din comunele învecinate, cărora li-s'a zis, că moșia să cumpără pe seama lor și nu a lui Buda Bela.

2. La cumpărarea și parcelarea moșiei lui Berivoi János încă s'a păgubit institutul, întrucât profit a avut numai vinzătorul.

3. La cumpărarea hotelului »Széchenyi« s'a dat cu 1000 coroane mai mult decât era prețul stipulat, fără concursul direcțiunii; prețul mai mare l-a oferit singur numai președintele dir. Niculau Vlad, prin urmare el singur va ști motivele.

4. Este susținoasă și din cale afară necorectă asemnarea alor 39.490 cor. a contului electricei, pe seama lui Kaess, cu o lună înainte de a se încheia contractul, după cum arată cărțile institutului.

5. Ridicarea sumei de 1996 coroane din partea directorului executiv, pe baza unui document făcut de el însuși și cu încunjurarea licuidatorului, invoalvă în sine abuz și dă ansă la susțițiuni întemeiate și nu cred să se practice la alte institute.

6. Asemnarea alor 485 cor. pentru avocatul Dr. Klein, care era reprezentantul contrariului în atacare, apoi fără concludere din partea direcțiunii, este asemenea un abuz vrednic de condamnat.

7. Deși plata lui Kaess s'a staverit cu 3600 coroane din partea direcțiunii, totuși la câteva zile i-se plătește, fără autorizare, cu 1200 coroane mai mult, această împrejurare dovedește până la evidență, că direcțiunea ca atare este pusă la discrețiunea directorului executiv și a președintelui.

8. Pentru deschiderea casei și încheierea zilnică să ridică la 31 Decembrie 1900 pe baza concludului direcțiunii adus cu 2 zile înainte (28/XII 1900) prin directorul executiv pentru 3 zile 6 cor.; Niculau Vlad, președinte pentru 11 zile 22 cor. și Iosif Orbonaș pentru 277 zile 554 cor.; laolaltă 582 cor.; acest conclud ilegal nu poate fi retroactiv; Orbonaș și Vlad ca membrii comit. de censură trag în aceleași zile 2 rînduri de diurne; direct. Dr. Mihaiu, ca funcționar, nu-i compete nimic; salar disponibil al Directorului nu există, după cum să zice în concludul abuziv.

9. Casa din piață, vindută lui Aurel P. Barcianu, s'a decis a se vinde cu prețul inventariului, vezi concl. Nr. 74/900, în faptă însă s'a dat cu 2000 cor. mai lesne și încă pe cont curent cu 6%, fiind vorba de averea unei societăți, apoi aflându-se mai mulți reflectanți, vinzarea trebuia să se facă publică.

10. Tot pe sub mână și în mod ascuns s'a dat și moara lui Kaess, cu bagatelul de 5000 cor. arîndă anuală, comerciantului Ioan I. Vulcu.

11. Ce se ține de stabilimentul electric și moară, direcțiunea peste tot a nesocotit statutul și regulamentul, întrucât a votat un

împrumut de 250.000 cor. fără ipotecă cerută; a luat asuprași, fără autorizare, obiecte industriale, a cărora rentabilitate este problematică și care în cel mai scurt viitor vor absorbi venitele institutului, câștigate dela operațiunile de împrumuturi, cari și de altcum sunt îngreunătoare pentru clientelă, deși în adunarea generală trecută s'au făcut promisiunea de-a fi reduse interesele dela 8% la 7%.

Dauna faptică, dacă luăm în privire reescomptul dela „Albina” ridicat deja cu 7—8%, apoi productul alor 5%, după această întreprindere nefericită, s'au urcat la 15.700 coroane pe an.

12. Contractul înșuși, încheiat cu Kaess despre această întreprindere industrială, este manș și făcut în mod neprecaut, în acela lipsesc cu deservire interesele bine pricepute ale institutului și nici până azi nu s'au întabulat în favorul institutului.

13. Dela înființarea institutului ori-ce tîrg făcut prin dir. executiv și ai lui, cu lemne de lucru, prăștilă, bucate etc. nu preținea bani dela cumpărători, fiindcă căpeta prețuri mai mari, ci cambii, pe cari le escompta la institut cu ridicata, în chipul acesta ajungea două favoruri: Era cruțat de ori-ce proces împreunat cu spese și dare de venit și nesubscriind cambiul escomptat, nu avea nici o responsabilitate; din astfel de cambii împricușate institutul a suferit deja și va mai suferi daune însemnate, prin încassarea de interese mai puțin și prin insolvența respectivilor datoratori. (Această manipulare s'a pomenit și în adunarea gen. a anului trecut, de atunci a cam încetat cu escomptarea cambiilor, dar' bradul plutit în toamna trecută stă și acum încă grămadă în grădina dela joagărul din Vinerea și grăul în magazinele din Bințiș s'a cam încins, după-cum ne spun unii oameni din Vinerea și Bințiș.)

14. Pentru speșele procesuale plătite lui, adică Dr. Aurel Muntean, nu poate fi altcineva responsabil, decât directorul executiv care a întrelăsat comunicarea decisului direcțiunii și căroră el, Dr. Aurel Muntean, și așa nu s'ar fi supus, pentru-că stipulațiunile de lipsă era chemată a le face adunarea generală, care a ales mai mulți avocați deodată, și nu direcțiunea, care din dilerite motive, cunoscute și necunoscute, a jucat un rol așa de josnic cu postul de jurisconsult dela înființarea institutului și până azi.

15. Are cunoștință pozitivă, că cu mobilierul dela Hotelul Central încă s'a causat o daună de 2000 cor. pentru-că s'a liferat cu o lună mai târziu, ear' de altă parte lamperiile nu corespund calității contractate, apoi tractările cu întreprinzătorii, din partea direct. executiv și a președintelui Nicolau Vlad, precum și împăcarea cu acela, s'au întimplat în mod arbitrar și nu în înțelesul stipulațiilor contractuale; în fine constată, că mobilele până azi încă nu sunt inventate; ear' membrul direcțional Ioan Mihaiu, ales în comisiunea edilă, nici nu a fost consultat.

16. În afacerea disciplinară, de altcum inofensivă și trasă ca de pîr, direcțiunea a purces arbitrar față de cassarul institutului Petru Belei, într'u cât i-a causat 46 cor. spese netrebnice cu exmiterea membrului de direcțiune Dr. Erdélyi la Cristur, apoi pedeapsa de 200 cor. este o măsură nejustă și atât de aspră, încât nu stă în raport cu smințea recunoscută de altcum, că a încassat cu 2 cor. mai mult dela un datorator, în favorul institutului și nu a lui propriu, apoi nici dreptul de apelație nu i-s'a lăsat, după-cum prescrie regulamentul; avînd în vedere deoparte nevinovăția acestui funcționar, ear' de altă parte asprimea neîntemeiată: propune ștergerea pedepsei și a șeselor prin adunarea generală.

17. Speșele trase de Dir. executiv și funcționari, în sumă de 238 cor. cu vînzarea moșiei lui Gola Kálmán, la Hunedoara, sunt prea mari și avocatul, la tot cazul ar fi costat cu mult mai puțin, fiind diurnul aceluia limitat cu 10 cor. la zi.

18. În cauza ofertului direcțiunii de poste, s'a asemnat președintelui N. Vlad 20 cor. la zi, când cu călătoria la Cluj, afară de speșele de călătorie; aceste diurne sunt prea mari și nu stau în raport cu diurnele jurisconsultului, care are calificăție mai amplă decât un potecăraș.

19. În adunarea generală extraordinară, ținută în anul trecut, s'a votat un regulament de serviciu pentru toți funcționarii institutului, care însă s'a modificat și schimonosit în mod arbitrar și contrar ca principiile sulevate și desbătute în adunare, bu după-cum se știe, acel regulament nici nu s'a tipărit încă și se ține sub incuetoare, încât conținutul aceluia este până azi necunoscut; direcțiunea a adus și concluse, cari stau în contradicție cu acela, o astfel de procedare este deamă de condamnat.

20. Conform §-lui 46 al statutului profitul curat al anului 1900, după-cum este propus în raportul direcțiunii spre distribuie, este păgubitor pentru acționari și favorabil pentru direcțiune, comitetul de supraveghiere și directorul executiv, într'u cât la toți servește de bază profitul curat de 67.836 cor. 78 fil. și nu s'au detrag graduatim taniemele după-cum aceluia urmează; diferența face preste tot 1132 cor. 51 fil.

Pentru aceste gravamine, cari toate dovedesc păgubirea acționarilor, apoi avînd în vedere și neexactitatea datelor pe care se bazează bilanțul anului de gestiune 1900 propun: luarea aceluia dela ordinea zilei, remiterea lui la direcțiune și după schimbarea aceluia, în conformitate cu prescrișele legii și statutului, așternerea din nou spre pertractare la o nouă adunare generală.

Acționarul Laurian Bercian pretinde cetirea raportului special al comitetului de supraveghiere, despre care se face amintire, că este aclus la raport, pentru de-a fi cunoscut acționarilor.

Dr. Romul Dobo, membru în comitetul de supraveghiere cetește propunerea specială a comitetului de supraveghiere, care era cu totul necunoscută acționarilor, acela sună:

Precum am amintit în raportul nostru general, am aflat de lipsă a face cercetare mințioasă asupra învinuirilor apărute în nrul 2 al „Activității” la adresa directorului și direcțiunii institutului nostru, pentru cele cuprinse în acel articol, adeverite fiind ar forma atari abuzuri, cari nu s'ar putea suferi.

În decursul cercetării am examinat (?) deaproape toate actele oficioase ale institutului referitoare la afacerea cu întreprinderea luminii electrice și moara artificială, am ascultat toți membrii direcțiunii, precum și pe proprietarul întreprinderii R. Kaess și pe persoanele, despre cari se face amintire în pomenitul articol.

Ear' pentru a eruă, dacă directorul executiv, sau alt membru din direcțiune, precum pare a reeși din „Activitate”, este ori ba companie secret la întreprinderea morii, am luat privire în actele judecătorești referitoare la firma de comandit și la capitalul investit de către arendatori în întreprinderea morii. Am luat privire în cărțile de contabilitate ale morii și am ascultat pe arendator.

Mai departe am cercetat actele referitoare la speșele de proces plătite avocatului Dr. A. Muntean, despre care se face amintire în acel articol. Actele de investigare le punem la dispoziția adunării generale drept rezultat cercetării.

Vă raportăm, că toate acușele cuprinse în acel articol referitor la rentabilitatea întreprinderii luminării electrice însăși, mai departe toate învinuirile directe și indirecte asupra directorului și direcțiunii sunt cu deservire neîntemeiate și nu a putut rezulta, decât sau din informațiuni false, sau din tendințe rătăcioase și păgubitoare pentru institut. Pentru noi pe baza cercetării făcute aceea convingere ne-am format, că procederea directorului și a direcțiunii au fost pe deplin corectă, ear' întreprinderea e cu „prospecte folositoare” pentru institut.

Referitor la acea parte a articolului, care se referă la speșele plătite avocatului Dr. A. Muntean și la paguba causată prin aceasta institutului, am aflat, că cifrele și aci sunt exagerate, pentru-că drept spese nelicvidate i-s'au plătit numitului avocat 4400 coroane, ear' nu 10.000, și anume institutul a fost judecat a plăti această sumă pe motivul, că nu s'a putut dovedi aceea împrejurare, că procesele institutului i-s'au predat avocatului sub condițiunile regulamentului votat de adunarea generală.

Directorul Dr. Ioan Mihu în declarațiunea sa aclusă la acte sub /. susține, că n'a

avut mandat dela nimenea, de-a lua dela numitul avocat un revers oare-care sau a încheia vr'un document cu el, cu toate acestea recunoaște, că nu a fost destul de precaut lipindu-se de un astfel de document. Nu votește însă s'au se ferească de responsabilitate, ci e gata a purta urmările omitei sale. Va restituî deci institutului din al său suma de 4400 cor.

Vă raportăm mai departe, că membrul din direcțiune, Ioan Mihaiu, a recunoscut înșuși în ședința direcțiunii plenare din 25 Ian. a. c., că densus a dat informațiile scrierea articolului din chestiune. Asemenea vă aducem la cunoștință, că de un timp încoace numitul membru al direcțiunii divulgă conclusele direcțiunii și adeseori dă informațiuni false despre afacerile institutului menite de-a produce în public neîncredere și neindestulare față de institut. În fine observăm și aceea, că în actele înaintate direcțiunii și comitetului de supraveghiere se folosește de termin necualificabil.

Din toate acestea urmează, că membrul Ioan Mihaiu și-a uitat cu deservire de datorișele unui membru în Direcțiune și că o conclucrare cu acest membru atât din partea direcțiunii, cât și a comitetului de supraveghiere, este imposibilă.

În urmarea acestor constatări Vă prezentăm următoarele propuneri:

1. Directorului Dr. Ioan Mihu și direcțiunii să i-se voteze încredere deplină.

2. În considerare, că directorul mandat special dela direcțiune n'a avut de a încheia contract cu avocatul Dr. A. Muntean, după a noastră părere, directorul nu poate fi răspunzător pentru pierderea proceselor față de Dr. A. Muntean și în considerare meritelor sale din trecut, ofertul său pentru restituirea sumei de 4400 cor. se nu se primească, ci se fie acoperit din venitele conclucrației avocațiale, sau din fondul pentru acoperirea perderilor.

3. În fine după a noastră părere mandatul membrului din direcțiune Ioan Mihaiu ar fi să se detragă.

Orăștie, 30/III. 1901.

Comitetul de supraveghiere.

(Va urma).

Convocare.

Membrii despărțământului Sibiu al „Reun. inv. gr.-cat.” Archidieceasa gr.-cat. de Alba-Iulia și Făgăraș, cum și toți doritorii înaintării și prosperării culturale a poporului român, sunt rugați a lua parte la adunarea de primăvară ce se va ținea Duminecă și Luni în 21 și 22 April st. n. a. c. în școala comunală din „Orlat”, pe lângă următorul program:

1. La 9 ore participare în corpore la serviciul divin.
2. Cuvînt de deschidere.
3. Prelegeră practică ce va fi la rînd cu cl. V. de I. Stoia, inv. în Orlat.
4. Alegerea unei comisii pentru încassarea taxelor curente și restante.
5. „Cum are să se propună geogr. în cl. III. a școlii nedespărțite”, disertație de: Isidor Mihaiu, inv. în Stenea.
6. Tractarea unui nr. ce va fi la rînd în cl. I, de d-șoara Maria Simonca, inv. în Orlat.
7. „Cari sunt mijloacele prin cari se pot deda copii a cerceta regulat școala”, dis. de Teodor Stoia, inv. director în Veștem.
8. Apretiarea prelegerilor și disertațiilor de sub p. 3, 5, 6 și 7.
9. Raportul general.
10. Raportul cassarului și bibliotecarului.
11. Alegerea unei comisii pentru censurarea rapoartelor.
12. Statorirea bugetului pro anul venitor de gestiune.
13. Raportul comisiei exmisă pentru redactarea unui proiect de statute, pentru înființarea unei Reuniuni de înmormîntare a tuturor învățătorilor din Archidieceasa.
14. Raportul comisiei pentru studiarea schimbării Regulamentului Archidieceasan.
15. Raportul comisiiilor exmise.
16. Alegerea alor 2 membrii verificatori.
17. Eventuale propuneri.
18. Alegerea oficialilor.
19. Închiderea adunării.

Orlat, la 29 Martie 1901.

Leon Major,
președinte.

Aurel Pintea,
notar.

NOUȚĂȚI

† *Generalul de Seracin*, după-cum se vestește din Caransebeș, a răposat în 12 April n. a. c. În mormîntarea i-s'a făcut în 14 April n. Răposatul a fost un iubit fiu al Bănățului, atât că Român cât și ca soldat. Fie-i memoria eternă!

Invitare la serata teatrală ce vor arangea meseriașii rom. din loc în folosul fondului lor, Sămbătă la 20 Aprilie st. n. a. c. în sala hotelului „Transilvania”. Inceputul la 8 ore seara. Prețul locurilor: Locul I. șirul 1, 2 și 3 câte 2 cor., șirul 4 1 cor. 80 fil., Locul II. șirul 1 și 2 1 cor., 20 fil., șirul 3, 4 și 5 câte 1 cor. Parterre 80 fil. Galerie 50 fil. Loja 8 cor. Bilete de intrare se află în prăvălia dlui I. Lăzăroiu și seara la cassă. După teatru urmează joc.

Program. 1. „Idil la țară”, comedie într'un act de Jun și Flerx, localisată de Maria Baiulescu. Persoanele: Zamfir Berbec, mare proprietar dl Petru Banciu, Smaranda, soția lui d-șoara Safta Adănescu, Vasilache Coteș, neguțător dl Rusalin Ionescu, Tina, soția lui d-șoara Rosa Rațiu, Dăncescu, vîrul dlui Berbec dl Petru Muntean, Mărioara, orfană, sub tutela dlui Dănc. d-șoara Catinca Russ, Costică Rioșian, dl Iuliu Muntean, Petrea, servitor dl P. Tâmpa. Un împărțitor de scrisori, P. Mihălțan.

2. „Oravă Femeiască”, comedie într'un act de N. Țințariu. Persoanele. Tiberiu Câmpean, redactor dl P. Banciu, Lenuța soția sa d-șoara Valeria Groff, Dr. Lucian, medic dl Rusalin Ionescu, Bran, fecior dl Costantin Budoiu.

— Din Seghedin se vestește, că în sărbătorile Paștilor în comunele Királyhalom, Kistelek, Csány și Átokháza s'au întimplat bătăi sângeroase. Până de present patru au fost omorîți și mai mulți de 20 greu răniți.

— „Reuniunea sodalilor români din Sibiu” invită la concertul împreunat cu teatru și joc, ce se va aranja Duminecă, la 8/21 Aprilie 1901, în sala cea mare dela „Gesellschaftshaus”.

— Cutremur de pământ. În Ittebia-sărbească s'a întimplat un puternic cutremur de pământ.

Să află de vînzare 30 acții de ale institutului de credit și economii „Ardeleana”. Informații mai de aproape se dau în cancellaria dlui avocat Dr. Silviu Moldovan.

DIVERSE.

Somnul plantelor.

Plantele dorm și ele. Și puteți vedea, preumblându-vă la câmp, când răsare soarele, că deșteptarea naturii, atât de celebrată de către poeți, nu este o himeră. Foile cari se înclinaseră spre pământ în timpul nopții se ridică în sus când apare lumina, se întind, devin mai mobile și mai șgomotoase; odată deșteptate ele tremură neîncetat. Insecta reapare, florile se deschid; ele îmbalsamează aerul cu parfumurile lor cele mai pătrunzătoare și cu acestea chiamă dinsele insectele din toate puterile lor. Staminele și pistilurile reîncep focurile lor în familiile în cari sunt reunite. — Expresiunea lui Linneu este admirabilă; *Mariti et uxores uno eodemeque thalamo gaudent*. — Atunci dela antere până la stigmată sunt numai mișcări pline de mister. Însă, când sosește seara, tăcerea începe să domnească peste tot; tot se potolește, tot adoarme, și foaia chiar stă nemîșcată pe la miezul nopții.

Consultați paserile atât de bine obișnuite cu această potolire a foilor în mijlocul cărora se odihnesc chiar și dinsele. Dacă observați vre-odată că în loc să cânte și să fluere când se deșteaptă, tac, cauza este că foile au fost agitate noaptea. Paserilor le este frică, știu că timpul este spre furtună. Somnul plantelor îl puteți observa bine la salcâmi, la trifoi și mai cu seamă la bob. Foițele bobului, când apune soarele, se înclină atât de mult, că Pitagora le-a crezut vii, și în idea că au un suflet, a oprit pe disci-

polii sei să le mănânce, după cum făcuse pentru animale.

Dar' ce ar fi zis oare Pitagora, dacă ar fi cunoscut că dionea prinde muște, ori cea sparcetă da Bengal, ale cărei foi oscilează întocmai ca balancierul unui orologiu? Ce ar fi zis înaintea valsinerei, plantă de apă originară din Franca meridională, cu sexurile separate și care nu se pot afla pe același lujer? Această plantă crește în apele stătătoare, dar în loc să plutească pe de-asupra apei, ca nufării, ea stă în fund. Inșă gândiți-vă că floarea sa nu poate fi fecundată decât în atmosfera uscată afară din apă, și întrebați-vă cum face această plantă ca să poată fi fecundată, Dumnezeu a făcut femela ingenioasă pretutindeni, când este vorba ca să fie mamă. Pedoncolul valsinerei, strins în formă de spirală, se lungește în momentul înfloririi și corola desfăcută vine de plutește pe de-asupra apei.

Din nenorocire, pedoncolul floarei masculine este scurt. Cum se va putea face apropiere? Nici o insectă pentru aceștia! nici zefirul! Ei bine, florile staminate, fiindcă este nevoie, se deslipesc de pedoncolul lor, ies de-asupra apei, libere cu totul, în mijlocul florilor pistilate, se preumblă dela una la alta

Floarea femelă satisfăcută, se închide, își stringe spirala sa și se coboară cu încetul în fundul apei unde își nutresc fructul.

Poate că Pitagora ar fi oprit pe discipolii săi de a mânca ori-ce vegetale, și i-ar fi redus la lapte, dacă ar fi observat că nu există nici o plantă, care să nu aibă oare-care mișcări. Infige o ramură cu vârful în jos, o vei vedea crescând îndoiindu-se spre tine, și, foile, în partea răsturnată de sus în jos, succindu-și petiolul și întorcându-se cu fața către ceriu. O plantă, într'o pivniță obscură, se va îndrepta spre ferestrele de unde vine puțină lumină. Plantele urcătoare se îndreptează singure, pe dibuite, către copăcelul sau aracul pe care pot să se urce.

Sz. 269—1901. végrh.

1—1

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a v.-hunyadi kir. járásbíróság 1900. évi 280 és 71 számú végzése következtében

Dr. Muntean Aurel ügyvéd által képviselt Mátyásfy Irma, Krétz Ferencné javára Krétz Ferencz ellen 1100 és 750 kor. s jár. erejéig 1900. évi február hó 28-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 2872 kor. 40 fillre becsült következő ingóságok, u. m. marhák, vasáru cikkek és szobabutorok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a v.-hunyadi kir. járásbíróság 1901-ik évi V. 136/3 számú végzése folytán 1100 kor. tőkekövetelés ennek 1900. évi márczius hó 1. napjától járó 5% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 85 kor. 10 fillérben biróilag már megállapított költségek erejéig Felpestesen 1901. április 25-én Zalazsdon 1901. április 26-án alperes lakásán leendő eszköz-

lésére **1 évi hó** **délelőti 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében

készpénzfizetés mellett, a legtöbbet igérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Miről korábbi és későbbi foglaltatok is értesítetnek.

Kelt V.-Hunyadon, 1901. évi április hó 7. napján.

Daozo Ernő,
kir. bir. végrh.

Sofia Bota din Orăștie, strada Romoșelului, vinde din mână liberă parțea sa de **pădure** și **pășune**, obviitoare în protocolul cărții funduare a comunei Livezeni Nr. 105 și 456, apoi Uricani prot. Nr. 307. Datele de proprietate se pot vedea la cartea funduară în Hațeg.

Deslușiri dă și Redacția.

Deschidere de prăvălie.

Emerich M. Kovaltsik

a deschis la 10 Martie n. a. c., în edificiul hotelului „Central” din loc o

Prăvălie de manufactură

in mare și mic

Cel mai bogat asortiment de pânze veritabile de Rumburg, mărfuri de in și damast, servicii de masă, canavasuri, cretoane, oxforde, zefire, perkoline, șifoane, căptușeli, etc.; mărfuri curente, ghetă, umbrele de ploaie și de soare, precum și tot felul de articli aparținători acestei branșe.

Cele mai bune fabricate!

Prima calitate!

Serviciu prompt și solid!

Cele mai ieftine prețuri originale de fabrică!

„Minerva” inst. tipogr., societate pe acții

in Orăștie (Szászváros)

Opuri
Bilete de log.
Broșuri
Circulare
Bil. de vizită
Invitări
Bilanțuri
Acții
Cap. de epist.
Placate
Ord. de dans
Adrese
Compturi
Note
Preț Curent.
Anunțuri
Registre
Imprimare
Couverte
Bilete de cun.
Etc. etc. etc.

Există deja de 13 ani și este pro-
văzută cu tot felul de material
necesar, ca ori-care altă tipografie.

Institutul Tipografic

„Minerva”

pe lângă că efectuește ori-ce co-
mande repede și cu prețuri mode-
rate, se îngrijește totodată ca toate
acelea să fie estetic lucrate și
fără erori.

Până de present se bucură de sprigi-
nului celor mai îndepărtate orașe. Dovadă
aceasta despre promptitudinea și
acurateța cu care efectuește ori-ce
lucrare.

Ca unica tipografie românească în
acest mare comitat, se roagă de bine-
voitorul sprigin al celorlalte institute
rom., precum și al privaților.

Cu privire la dispozițiunile de sub Nr. 94.366/1899 a Exc. Lor dlor miniștri de instrucțiune publică și agricultură și în raport cu cele de sub Nr. 66.366/1900 aduc la cunoștința on. autorități școlare și a diferitelor oficii, că

mijlocul de desinfectare numit „Dustless” al lui Fonagy,

un fel de oleiu, cu care ungându-se padimentul nimicește baccilii aflători în praf, pe cari omul respirându-i îi causează diferite morburii, mai ales tuberculosa, se poate procura exclusiv numai la mine. — Cu explicări amănunțite servesc cu plăcere.

1—5

Gustav Zobel, comerciant în Orăștie.